

במדינה

אורחים

הפגישה שלא הייתה

„לא בא בחשבון!“

נצק מנכ"ל משרד החוץ

כששמע על בקשת האורח

תשובתו של המדינאי הצרפתי היתה סתומה.

בערב האחרון של ביקורו בישראל, בחו"ד שער, נשאל פראנסואה מיטראן במי סבת-עיתונאים אם נפגש עם אישים ישראליים הדוגלים, כמוהו, בשלום ישראלי-פלסטיני. המנהיג הצרפתי, הנחשב בעיני רבים כנשיא הבא של ארצו, השיב תשובה עקיפה: כאורה מיפגש-העבודה הישראלי לית, ראה לנכון לקיים פגישות רק עם אנשים שאושרו על-ידי מארחיו.

השבוע, בעיקבות הדלפה ממפלגת-העבודה, נסתבר מה התרחש מאחורי הקלעים, ומה נרמז באותה תשובה דיפלומטית.

פגישתו בחברון. כאשר הגיע ארצה, קיבל מיטראן מידי אורי אבנרי שתי הצעות: האחת להיפגש עם ראש-עיריית חברון, פאהד קואסמה, והשנייה להיפגש עם אבנרי עצמו.

מיטראן קיבל את שתי ההצעות, אך כמחווה של גימסו מצא לנכון להודיע על כך למארחיו — מפלגת-העבודה ומשרד-החוץ הישראלי.

תחילה הודיע למארחיו על רצונו להיפגש עם קואסמה. הוא הציע שהמסוק, שבו עמד לטוס בבוקר למצדה, ייעצר בחברון בדרכו חזרה. הבקשה גרמה להתקפת זעם בצמרת משרד-החוץ. המנכ"ל, שלמה אבינרי, הציע להודיע למנהיג הצרפתי שממשלת ישראל מתנגדת לפגישה כזאת בתוקף.

פראנסואה מיטראן

מצב מבין

יגאל אלון הצטרף לדעה זו. אבל כשהובא הדבר לפני יצחק רבין, יעץ הלה להיענות לבקשת האורח. שמא ייווצר הרושם שיש ראל פוחדת מפני מגע של אורחיה עם פלסטינים. גם שימלון פרס יעץ להיעתר לאורח.

הפגישה אושרה במורת-רוח רבה, והיא יצאה לפועל כמתוכנן. מסוקו של מיטראן נחת בחברון, שני המנהיגים נפגשו בארבע עיניים. קואסמה, שעשה על מיטראן רושם רב, חזר על עמדתו הידועה: שהפלסטינים יסכימו לשלום עם ישראל, על בסיס של הקמת מדינה פלסטינית בגדה וברצועה. נימוס צרפתי. משרד-החוץ ומיפגש לגת-העבודה עיכלו בקושי את הפגישה הזאת, כאשר העלה מיטראן בקשה שנייה. הוא הודיע שהיה רוצה לקבל לשיחה את אורי אבנרי, באותו ערב.

הפעם התפוצצו מאחיו כמו סיריח. פגום. „זה לא בא בחשבון!“ זעם הפורס פסור אבינרי. לפי דרישתו, הועברה לי מיטראן הודעה אולטימטיבית: המארחים (המשך בעמוד 24)

כל שעה, לשמוע חדשות בפרשת ידלין? מי הביא לידי צימאון לדם, ללינין ציבורי?

זוהי שאלה טובה.

התשובה שלך היא מין מהדורה חדשה של הפרוטוקולים של זיקני ציון. קיים קשר מיפלצתי, קסקאי, נגד אשר ידלין, הפרשה משמשת „מקור סיפון למישהו-התעצמות, בכוח ובכסף, של שכיר-חרב מטעם העיר תונות והמישטרה, להשגת מטרתם של אלה (הסמויים עדיין) המוטחים בחומים ומפ-עילים את כל הגורמים הנזכרים לעיל...“

גם אילו היה תיאור גוראי זה נכון, עדיין אין זה מסביר מדוע כה להוט הציבור אחרי פרשת-ידלין, עד כדי תופעות מכור ערלת-למדי של שימהח-לאיד.

יש לכך סיבה מרכזית אחת: הזעם הציבורי על השובכה, שאשר ידלין הוא אחד מנציגיה העיקרי ריום — שובכה שחצנית ומת-שאת, שהתייחסה אל המדינה כאל רכוש הפרט, שובכה של בעלי-אחוזות שנהגו בכל אורחיה המדינה כאילו היו נתיניהם וצמיה תיהם.

אין כאן שום קונספירציה ודוגמה. שום זיקניציון שטניים לא תיכננו כאן פולחן של קורבן-אדם. איש אינו מסוגל כלל להמציא ולארגן תגובה ציבורית כזאת. היא באה ממעמקי התודעה הציבורית, ואין זה מיקרה שהיא התעוררה בעיקבות פרשתו של אשר ידלין דווקא.

לכסוף — איני יכול לעבור בשתיקה על החרות שנטלת לעצמך להשוות את פרשת ידלין לפרשת דרייפוס — לא פחות ולא יותר.

איני רואה הפרזה בהקבלה בין שתי הפרשות. בשתיהן: אדם שעיר-לעזאזל, ניר דון אדורק עקב השתייכותו לחברה מסוימת שאינה מסוגלת להגן עליו (דרייפוס — ליהדות, ידלין — לשיכבה השלטת); שפיר טנו מעוותת (אצל דרייפוס — על-ידי השופטים, אצל ידלין — על-ידי העיתונות והמישטרה); עוונותיו בדויים והבאתו לדיון נעשית על-ידי אנשים המוססים עדויות שקר ביוזעין, ואף מביימים אותו... בשתי הן משמש הלינין הציבורי לפורקן רגשות המרירות של עם כלפי מישטרו...“

ההקבלה היא כה בלתי-סבירה, עז-שחוק הפיתוי שלא לנתח אותה כלל. אך נעשה אותו בכל זאת.

אזכור דרייפוס היה שיוך למי עוט נדרת. אשר ידלין שיוך, גם לדבריה, למיעוט השליט. קביעה פשוטה זו מרוקנת את הדוגמה כזו לה מתוכנה. אין המשל דומה לנמי של, כי אין הנמשל דומה למושל.

דרייפוס נשפט על-ידי בית-דין שפט. ידלין עדיין לא נשפט. איש אינו יכול לדעת מה יהיה פסק-הדין במישפטו. כאשר ייערך. הדיבורים על „שפיטה על-ידי העיתונות והמישטרה“ הם דיברייסר. העיתונות אינה שופטת. היא חושפת עובדות, מפרסמת ומשתדלת להעריך אותן. המישטרה חוקרת ומביאה את מימצאיה לבית-הדין.

מאיוז זכות את קובעת כי במישי פט, שעדיין לא נערך, ויפיעו עדי שקר? שובכאו בו ראיות מכור? יומות?

האם אינך מרשה לעצמך דמי עון כאן דברים שאין להצדיקם את כשהם נאמרים כרגעים של התרגי שות והתמרמרות?

עם כל הכבוד, עצם העובדה שאת גאי לזת להודק לזוגות כל-כך מופרכות בי עליל, ולטענות כל-כך מרחיקות-לכת ובל-תימוכות, שולל את האמינות הבסיסית מכל הבניין שאת בונה.

אין זיקניציון. אין מישפט-דרייפוס. אין קונספירציה. יש עיתונות הממלאה את תפקידה. יש חקירה המתמסכת, מפני שהדברים מסור בכים ומפני שהחשוד עצמו אינו משתף פעולה. יש תגובה ציבורית חזקה, ואולי מופרזת, מפני שכאן נאשם אדם, בעל עמי דה שילטונות מרכזית, בהפקעת רכושו של ציבור מנוצל וחסר-אונים.

התייצבותך לימין כעיקר היא מעי שה יפה. התרשנותך מוכנת. מעני תיך, לעומת זאת, מופרכות מיסודך.

אך אין זה מחזיק מעמד בניתוח הגיוני.

יש יותר משמץ של דמגוגיה בטענה האידיאולוגית, שבה את מקשטת את דבריך.

„טיהור המדינה משחיתות הוא מטרה קדושה, חיונית ויפה, שתושג אך ורק על-ידי שינוי השיטה כולה. הניסיון לעשות זאת בהפלת אישים, העלאתם כקורבן למיד-בח ועריכת מחול-שדים סביבם — הוא הסוואה, שנעשית על-ידי אנשים סאדיס-טיים וקיצירי-ראות. זו התחמקות מעימות עם הבעיה, ואף החמצת הפיתרון.“

ובמקום אחר: „מי אחראי להונאתה של מדינה שלמה, להסתת דעתה מבטות אמי תיות ולגרידתה לאמוק מטורף?“

הוה-דיעות בריטי אמר פעם: „הפטריוט טיזם הוא המיפלט האחרון של כל נבל.“ בארץ ניתן עתה לומר כי „החלפת השיטה היא המיפלט האחרון של כל נבל.“

על הכמה הציבורית מתרועעים כשעה זו דמגוגים שונים ומשונים, המבלבלים את מוח הציבור בקריאות, „לשנות את השיטה“. אצל רובם, זהו אליבו שקוף לחוסר-יתר כן ולהתחמקות מ„עומות עם ה-כעיות האמיתיות של המדינה“. מי

מיסדר ההשפלה של הסרן דרייפוס *

שארן לו מה להגיד, ומו שאינו רוצה לגנות את מטרות האמיתיות, מדבר כיום על „שינוי השיטה“.

אבל אצלך, זה מגיע לשיא.

ממתי מתנגד אשר ידלין לשייטה? הקיימת? מי נחנה משיטה זו יותר מאשר ידלין? מי השתתף בעיובכה יותר מאשר אשר ידלין?

בפרשת ידלין מדובר על שחיתות פשוטה — עבירות פליליות ועבירות ציבוריות. האם עומדת לנגד עיניך שיטה חדשה, שבה יהיה מותר לגבות קומיסיונים מכרש הציבור, להפיק תועלת פרטית ממילוי תפי קיד ציבורי, להתעשר על חשבון הכלל, לקבל ולתת טובות-הנאה על חשבון הציבור?

איזה מין „שיטה“ תהיה זו?

טיהור המדינה משחיתות ייתכן רק אם ייחשפו מעשיה-שחיתות, ואם ייענשו המושחתים בדרכים מישפטיות וציבוריות. זה נכון לגבי כל שיטה.

העמדת הדברים זה מול זה — הענשת מושחתים מול החלפת שיטה מושחתת — היא תרגיל דמגוגי מעניין. והוא הדין לגבי דיבורים על „שעיר לעזאזל“, „מחול שדים“, „סאדיסטים“ ושאר ביטויים חריפים, שאין להם כל תוכן, כשאנשים באים בהקשר סביר.

אשר שואלת: „מי הביא מדינה שלמה לידי טירוף של ריצה לטראנסטוריס“

* דרייפוס, באמצע, צועד בין שתי שורות חיילים המפנים לו גב.

משתמעת, מדברייך, טרזניה של כת מישמחה מיוחסת, אשת העיר לית החברתית. אסור לעשות כך לידלין. לאחרים כן. לסתם אנשים, כן. אבל לא לידלינים.

מדוע לא לאשר ידלין? במה הוא מיוחס יותר מאחרים? מה טיבה של התנשאות זו?

אם התנאים אינם ראויים לאי רחים בחברה דמוקרטית — יש לשנותם. לא לגבי אשר ידלין — על לגבי כל העצירים, ואשר ידלין בנפלים. אם את מוכנה להי-אבק על כך — תמצאי כנו בעי-דיברית נאמנים.

אשר מתמרמרת על אישים שונים, „ידידים המתנערים ממנו, אם בחד-רייחדים ואם מעל מסך-הטלוויזיה...“

אני מבין לרוחך. ידידאמת נמדד בי שעת-צרה, ואין רבים כאלה בעולם. לכן, מוטב לו לאדם בעלי-שררה שלא יסמוך על ידידותם של ידידים, המקיפים אותו בשעה שהוא יכול לחלק מתנות וכיבודים, פרוטקציה וקומיסיונים.

את מצטטת את דבריו של רבין: „אנו מצווים למצות את החקירה עד תום, ולא לחרוץ דין אדם עד שהוכחה חפותו או רישותו בבית-הדין“.

ואת זועקת: „מה פירוש המילים, עד תום? עד תום האדם הנידון? עד תום פרצופה של מדינת-ישראל? עד תום דמו-תם של מנהיגיה? רק במישטר טוטאלי-טי נערכות חקירות מסוג זה של „עד תום“ — עד להודאה באשמה!“

אדם סביר, הקורא את דבריו של ראש-הממשלה, ימצא בהם מה שיש בהם: התביר עה שיש למצות את התהליכים החוקיים עד לתום התהליכים — כלומר, עד לפסק-הדין הסופי של הערכאה האחרונה במיש-פט. כל המתרחש עד אז — כולל הארכת מעצרו של חשוד — נתון בידי של שר-תפקידה של המישטרה הוא להציג לשופט את הראיות שיש בידיה, מבלי להמי-עט ומבלי להפריז. אין ראש-הממשלה או שר-המישטרה או שר-המשפטים יכולים לצוות על החזקת אדם במעצר, ובכך אנו נבלים ממישטר טוטאליסטי. (להוציא, כמו-כן, ערבים המוחזקים במעצר מינהלי, אבל זה, בוודאי, אינו מעניין אותך.)

את עוסקת כאן במישחקי-מילים. אם תרשי לי להדביק למישחק זה תווית: זוהי דמגוגיה. את מסר-כבת את הדברים הסבירים, שאמר ראש-הממשלה, כדי להכניס בהם תוכן בלתי-סביר, אימתני, רודני.

אולי זה נראה משכנע במבט הראשון.